

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obo/1/2018
Identifikačné číslo spisu: 1010201243
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1010201243.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Pepelovej a členiek senátu JUDr. Aleny Prieceleovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v spore žalobcov: 1/ Ing. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., zastúpený advokátom JUDr. Jurajom Tibenským, so sídlom Štefánikova 15, Nitra, 2/ Ing. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom O., 3/ Z., nar. XX.XX. XXXX, bytom X., obidvaja zastúpení advokátkou JUDr. Libušou Péteriovou, so sídlom Farská 4, Nitra proti žalovanému: Mgr. Peter Zvara, so sídlom kancelárie Obchodná 2, Bratislava, správca konkurznej podstaty úpadcu Vodohospodárske stavby, a. s., Nitra, so sídlom Cabajská cesta č. 28, Nitra, IČO: 31 411 487, zastúpený Zvara advokáti, s. r. o., so sídlom Námestie SNP 1, Bratislava-Staré Mesto, IČO: 46 547 878, konajúca prostredníctvom konateľa, advokáta Mgr. Petra Zvaru, o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 9Cbi/28/2010-230 zo dňa 31. mája 2012, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 9Cb/28/2010-230 zo dňa 31. mája 2012 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a.

II. Žalovaný m á voči žalobcom v 1/ až 3/ rade n á r o k na náhradu trov prvoinštančného konania.

III. Žalovaný m á voči žalobcom v 1/ až 3/ rade n á r o k na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd prvej inštancie rozsudkom, č. k. 9Cbi/28/2010-230 zo dňa 31. 05. 2012 uložil žalovanému povinnosť vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu v konkurze vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6K/105/01 nehnuteľnosti s príslušenstvom a súčasťami evidované na LV č. XXXX pre kat. úz. J.,

okres Nitra, ako pozemková nehnuteľnosť parcela č. XXXX/X zastavané plochy a nádvorí o výmere 410 m², parcela č. XXXX/XX zastavané plochy a nádvorí o výmere 922 m², parcela č. XXXX/XX zastavané plochy a nádvorí o výmere 488 m², parcela č. XXXX/XX zastavané plochy a nádvorí o výmere 168 m² a stavba so súpisným číslom 36 administratívna budova postavená na parcele č. XXXX/X. Zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi v 1/ rade náhradu trov konania v sume 1 035,51 eur a žalobcom v 2/ a 3/ rade náhradu trov konania v sume 851,45 eur.

2. Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobca v 1/ rade sa žalobou podanou na súd dňa 28. 06. 2010 domáhal vylúčenia nehnuteľností špecifikovaných v žalobe z konkurznej podstaty úpadcu Vodohospodárske stavby a. s., Nitra (ďalej tiež ako „úpadca“). Žalobu odôvodnil tým, že nehnuteľnosti nadobudol spolu s ostatnými spoluvlastníkmi od úpadcu Kúpnou zmluvou zo dňa 11. 07. 2000 s tým, že vklad vlastníckeho práva k nim bol povolený dňa 07. 11. 2000. Nehnuteľnosti, vylúčenia ktorých sa žalobca domáha, neboli vo vlastníctve úpadcu ani ku dňu vyhlásenia konkurzu, úpadca ich nenadobudol počas konkurzu a nejedná sa ani o majetok, ktorým dlžník zabezpečil svoj záväzok. Žalobou podanou na súd dňa 29. 06. 2010 sa žalobcovia v 2/ a 3/ rade domáhali vylúčenia tých istých nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu z dôvodu, že predmetné nehnuteľnosti nadobudli od úpadcu do spoluvlastníctva spoločne so žalobcom v 1/ rade na základe kúpnej zmluvy a povolenia vkladu dňa 07. 11. 2000. Nehnuteľnosti boli zaradené do konkurznej podstaty úpadcu neoprávnene, pretože úpadca nebol ich vlastníkom.

3. Súd prvej inštancie uznesením, č. k. 9Cbi/28/2010-82 zo dňa 07. 09. 2010 spojil obe veci na spoločné konanie s tým, že ďalej budú prejednávané pod sp. zn. 9 Cbi 28/2010.

4. Výzvou zo dňa 05. 05. 2010, č. k. 6K/105/01-687,688 a 689 (na č. l. 39 - 44 spisu) Krajský súd v Bratislave uložil žalobcom 30-dňovú lehotu na podanie žaloby v zmysle § 19 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKV“) na vylúčenie vecí z konkurznej podstaty.

5. Žalovaný navrhol žalobu žalobcov zamietnuť z dôvodu, že je nepretržite vlastníkom nehnuteľného majetku, nakoľko tento bol prevedený na žalobcov na základe absolútne neplatného úkonu, t. j. právneho úkonu, ktorý sa považuje za existujúci, ale jeho právne následky nenastanú. Neplatnosť právneho úkonu vyvodil z rozporu kúpnej zmluvy s ust. § 19a zákona č. 92/1991 Zb..

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom svedkov Ing. K. a Ing. K. a listinnými dôkazmi [kúpnou zmluvou uzatvorenou medzi úpadcom a žalobcami dňa 11. 07. 2000, vrátane Dodatku č. 1, výpisom z LV č. XXXX k. ú. J., súhlasom na odpredaj nehnuteľného majetku zo dňa 31. 08. 2000 a súvisiacimi dokladmi, Dohodou o vzájomnom započítaní pohľadávok uzavretou medzi FNM SR, KOVOSPOL NITRA, spol. s r. o. a Vodohospodárskymi stavbami, a. s. Nitra zo dňa 21. 02. 2001, kúpnou zmluvou uzavretou medzi úpadcom a KOVOSPOL NITRA, spol. s r. o., výzvou Krajského súdu v Bratislave podľa § 19 ods. 2 ZKV, zmluvou č. 48/92 uzavretou medzi Fondom národného majetku Slovenskej republiky (ďalej tiež ako „FNM SR“ alebo „fond“), Vodohospodárskymi stavbami, a. s. Nitra, konkurznou prihláškou] a ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise, písomnými a ústnymi prednesmi právnych zástupcov účastníkov.

7. Krajský súd v Bratislave uznesením, sp. zn. 6K/105/01 zo dňa 23. 07. 2001 vyhlásil na majetok Vodohospodárske stavby, a. s., Nitra konkurz a za správcu konkurznej podstaty ustanovil JUDr. Martinu Mrázovú. Uznesením zo dňa 23. 06. 2010 bol za správcu konkurznej podstaty ustanovený Mgr.

Peter Zvara, t. j. žalovaný.

8. Konkurznou prihláškou zo dňa 19. 09. 2001 si FNM SR prihlásil svoju pohľadávku v celkovej výške 75 798 092,40,-Sk. Správca poprel pohľadávku vo výške 11 801 450,-Sk z dôvodu uzavretej dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok medzi veriteľom a úpadcom dňa 21. 02. 2001. FNM SR incidenčnú žalobu o určenie pravosti popretej pohľadávky nepodal.

9. Súd prvej inštancie poukázal na ust. § 19 ods. 1, ods. 2 ZKV, § 4 ods. 1, § 41 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. (katastrálny zákon), § 19a ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb. o veľkej privatizácii a § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a konštatoval, že predmetné nehnuteľnosti boli žalovaným zaradené do súpisu konkurznej podstaty, doteraz sú jeho súčasťou a účinky konkurzu naďalej trvajú. Žalobcovia uplatnili svoj nárok v súlade s § 19 ods. 2 ZKV, pričom žalobu podali včas.

10. Prvoinštančný súd ďalej konštatoval, že vec je do konkurznej podstaty zapísaná správcom konkurznej podstaty podľa príslušných procesných predpisov, nie podľa predpisov hmotného práva. Účelom návrhu na vylúčenie vecí z konkurznej podstaty je zrušenie obmedzenia vysloveného procesnými predpismi a potrebná procesná ochrana je vylúčiteľovi poskytovaná tým, že vec môže byť výrokom súdu z podstaty vylúčená. V danom prípade ide o žalobu na plnenie, nie o určovaciu žalobu.

11. V konaní nebolo sporné, že žalobcovia svoje vlastníctvo k špecifikovaným nehnuteľnostiam osvedčujú listom vlastníctva č. XXXX, sú preto osobami konkurzom dotknutými a osobami oprávnenými k podaniu návrhu na vylúčenie vecí zo súpisu. Vzhľadom na ustanovenie katastrálneho zákona, podľa ktorého sú údaje v katastri hodnoverné, kým sa nepreukáže opak, musel súd prvej inštancie prejudiciálne vyriešiť otázku, či žalobcovia nadobudli vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam na základe platných právnych úkonov.

12. V konaní tiež nebolo sporné, že úpadca nadobudol uvedené nehnuteľnosti od FNM SR na základe privatizačnej zmluvy, preto sa na vec vzťahujú okrem všeobecných predpisov aj špeciálny právny predpis, ktorým je zákon o veľkej privatizácii. Tento ako osobitný právny predpis vzťahujúci sa na privatizáciu majetku štátu, špecificky upravuje otázku neplatnosti právnych úkonov vykonaných v súvislosti s privatizovaným majetkom, a to nielen právnych úkonov medzi nadobúdateľom privatizovaného majetku a tretou osobou, ale aj všetkých na ne nadväzujúcich právnych úkonov. Zákonodarca s účinnosťou od 14. 09. 1995 zaviedol do zákona o veľkej privatizácii ustanovenie § 19a, ktorý postihuje právne úkony vykonané v rozpore s týmto ustanovením, absolútnou neplatnosťou. Ak aj zákonodarca umožnil kupujúcim prevádzať majetok s predchádzajúcim súhlasom FNM SR, tak len s rozvazovacou podmienkou, že v prípade, ak predávajúci poruší povinnosti uložené ustanovením § 19a, t. j. nepoužije výnos z predaja privatizovaného majetku na splatenie záväzkov voči FNM SR, právne úkony (prevod privatizovaného majetku), ako aj nadväzujúce právne úkony (akékoľvek ďalšie prevody) sú zo zákona neplatné.

13. Ustanovenie § 19a zákona č. 92/1991 Zb., zavedené zákonom č. 190/1995 Z. z., je účinné od 14. 09. 1995 bez prechodných a záverečných ustanovení, a teda ide o normu, ktorá vykazuje znaky nepravej retroaktivity, ktorá sa považuje za prípustnú, pretože svojou podstatou nepôsobí do minulosti, ale akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy.

14. Keďže k prevodu predmetných nehnuteľností na žalobcov došlo vkladom do katastra dňa 07. 11. 2000, t. j. po zavedení novely § 19a zákona o veľkej privatizácii, na platnosť prevodu sa vyžadovalo

splnenie obidvoch podmienok stanovených v § 19a ods. 2 a 3 zákona o veľkej privatizácii, v opačnom prípade sú úkony nadobúdateľa a na ne nadväzujúce úkony, týkajúce sa prevodu privatizovaných nehnuteľností, neplatné.

Súd vykonaným dokazovaním zistil, že obe podmienky boli splnené, preto v danom prípade nemožno vysloviť, že by išlo o absolútne neplatný právny úkon pre rozpor s § 19a.

15. Podľa ust. § 19a ods. 2 zákona o veľkej privatizácii, podmienkou platného prevodu sprivatizovaného majetku na tretie osoby je súhlas FNM SR, ktorý bol v danej veci udelený dňa 30. 08. 2000 za podmienky, že výnos bude použitý na úhradu záväzkov voči FNM SR.

Súd vyslovil, že bolo v právomoci FNM SR ako súhlas vydať, resp. či ho niečím obmedzí.

Aj z dôvodovej správy k ust. § 19a vyplýva, že toto ustanovenie zabezpečuje určitú ingerenciu fondu vo vzťahu k privatizovanému majetku nachádzajúcemu sa u nadobúdateľa, ktorý nesplnil celú kúpnu cenu a účelom tiež bolo aj zabezpečenie sledovania majetku. V týchto intenciách bol aj písomný materiál FNM SR (karta žiadateľa) predložený na rokovanie výkonného výboru spolu so žiadosťou úpadcu. Je zrejmé, že FNM SR sa zaoberal celkovou situáciou u nadobúdateľa a vzhľadom na hroziace exekúcie privítal snahu Prvej komunálnej banky, a. s. (ďalej len „PKB, a. s.“) ako majoritného záložného veriteľa, postupovať spoločne a výkonnému výboru bolo doporučené zobrať do úvahy pomer založených nehnuteľností

(v prospech PKB založený majetok vo výške 40,7 mil. Sk a v prospech FNM SR vo výške 4,8 mil. Sk) a žiadosť schváliť. Vzhľadom na uvedené mal úpadca použiť výnos vo výške 4,8 mil. Sk na úhradu záväzkov voči FNM SR. Zo súhlasu nevyplýva, že má byť použitý celý výnos, resp. minimálne 4,8 mil. Sk na úhradu záväzkov voči FNM SR úpadcom a svedok, ktorý bol vypočutý (F. E.), pripustil, že bolo možné rozdelenie výnosu v pomere záložných práv, nevedel však uviesť, či išlo o tento konkrétny prípad. Z karty žiadateľa je zrejmé, že FNM SR si bol vedomý, že celý výnos nemôže úpadca použiť na úhradu záväzkov voči fondu,

a to vzhľadom na majoritného záložného veriteľa. Súd vyslovil, že bol naplnený účel zákona, pretože týmto súhlasom chcel FNM SR zabezpečiť aspoň čiastočné uspokojenie svojej pohľadávky vzhľadom na ekonomickú situáciu u úpadcu. K časovej následnosti súhlasu, uzatvoreniu písomnej kúpnej zmluvy a prevodu nehnuteľností súd uviedol, že zákon vyžaduje súhlas FNM SR k prevodu a nie k uzavretiu písomnej zmluvy, nakoľko vlastnícke právo k nehnuteľnosti vzniká až vkladom do katastra na základe rozhodnutia správy katastra o povolení vkladu (§ 133 ods. 2 OZ), nie samotnou zmluvou. Keďže vklad vlastníckeho práva bol povolený dňa 07. 11. 2000 a FNM SR súhlas s prevodom predmetných nehnuteľností udelil dňa 31. 08. 2000, prevod nastal až na základe predchádzajúceho písomného súhlasu FNM SR.

16. K druhej podmienke platnosti prevodu privatizovaných nehnuteľností, a to použitiu finančných prostriedkov prednostne na úhradu svojich záväzkov voči fondu, súd vyslovil,

že žalovaný si túto povinnosť splnil. Uviedol, že ani zo zákona ani zo súhlasu nevyplýva, akým spôsobom a dokedy má úpadca takto získané prostriedky uhradiť v prospech FNM SR, zrejmé je len to, že nadobúdateľ je povinný takto získané prostriedky na základe predaja

po predchádzajúcom súhlase fondu, prednostne použiť na úhradu svojich záväzkov. FNM SR súhlasil s plnením 4,8 mil. Sk, pretože väčšina majetku bola založená v prospech PKB a obaja veritelia súhlasili so spoločným postupom. Uzatvorením Dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok medzi FNM SR, KOVOSPOL NITRA, spol. s r. o. a úpadcom došlo k zániku pohľadávky, ktorú mal úpadca voči spoločnosti KOVOSPOL NITRA, spol. s r. o. a ktorú mala spoločnosť KOVOSPOL Nitra, s. r. o. voči FNM SR s tým, že pohľadávka FNM SR sa voči úpadcovi znížila o sumu 11 801 460,-Sk. Uvedené potvrdzuje aj správanie sa účastníkov tejto dohody, kedy úpadca prestal evidovať pohľadávku voči spoločnosti KOVOSPOL NITRA,

spol. s r. o., KOVOSPOL NITRA, spol. s r. o. voči FNM SR a naopak, úpadca prestal evidovať záväzok v tomto rozsahu voči FNM SR, a preto ju už samotný správca úpadcu v uvedenom rozsahu poprel. Skutočnosť, že FNM SR nepodal žalobu o určenie pravosti a výšky popretej pohľadávky, svedčí o tom, že aj fond považoval popretie pohľadávky za dôvodné práve z titulu trojdohody a zápočtu pohľadávok. Túto skutočnosť potvrdil aj vypočutý svedok Ing. P.. Súd tiež vyslovil, že námietka úpadcu, že uvedená dohoda o započítaní s predmetným predajom nesúvisí a ide o neplatný právny úkon,

je nedôvodná. Dohoda o započítaní pohľadávok je podľa názoru súdu platným právnym úkonom, ktorým si úpadca riadne splnil záväzok vyplývajúci zo zákona i zo znenia súhlasu na prevod nehnuteľností. Ide o úkon určitý a zrozumiteľný, je z neho zrejmý úmysel a vôľa strán započítať vzájomné pohľadávky FNM SR a úpadcu do výšky 11 801 460,-Sk, čomu zodpovedá aj následné správanie účastníkov.

17. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že nadobúdateľ nekonal v rozpore s ust. § 19a ods. 2, 3 zákona o veľkej privatizácii a predmetný právny úkon, ktorým boli nehnuteľnosti prevedené na žalobcov, je platným právnym úkonom, preto žalobe vyhovel tak, ako vyplýva z výroku rozsudku.

18. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) tak, že úspešným žalobcom priznal náhradu trov konania vo výške, ako vyplýva z výroku rozsudku a z dôvodov vyplývajúcich z odôvodnenia rozhodnutia v časti náhrady trov konania.

19. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie, agumentujúc vadami uvedenými v § 221 ods. 1 O. s. p., konkrétne že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

20. Podľa názoru žalovaného, súd nesprávne právne posúdil skutočnosti, ktoré zakladajú absolútnu neplatnosť právneho úkonu prevodu majetku na základe kúpnej zmluvy zo dňa 11. 07. 2000 a odôvodnenie rozhodnutia neoprel o jednoznačné, všeobecne akceptovateľné a prijateľné argumenty, naopak rozhodnutie oprel len o svoj vlastný úsudok a vlastný výklad právnych noriem. Tvrdí, že ak úpadca prevádzal nehnuteľnosti na tretie osoby v čase, kedy nemal splnené všetky svoje záväzky voči FNM SR vyplývajúce z predmetnej privatizačnej zmluvy, museli byť pod sankciou absolútnej neplatnosti právneho úkonu splnené podmienky, stanovené v § 19a zákona o veľkej privatizácii, a to udelenie predchádzajúceho súhlasu zo strany FNM SR na prevod majetku, súčasne použitie získaných finančných prostriedkov na úhradu záväzkov voči FNM SR. Podľa názoru žalovaného nebola splnená ani jedna z uvedených podmienok.

21. Žalovaný uviedol, že úpadca uzatvoril s tretími osobami nasledovné kúpne zmluvy (v zátvorke uvedený konkrétny súhlas FNM SR týkajúci sa odpredaja majetku, ktorý bol následne predmetom jednotlivých kúpnych zmluv): 1./ Kúpna zmluva uzatvorená dňa 12. 06. 2000 medzi úpadcom a spoločnosťou CAMPRI, s. r. o., kúpna cena 4 000 000,-Sk (súhlas FNM SR zo dňa 19. 06. 2000), 2./ Kúpna zmluva uzatvorená dňa 29. 06. 2000 medzi úpadcom a spoločnosťou CAMPRI, s. r. o., kúpna cena 2 963 486,-Sk (súhlas FNM SR zo dňa 19. 06. 2000), 3./ Kúpna zmluva uzatvorená dňa 11. 07. 2000 medzi úpadcom a kupujúcimi L., X., S., kúpna cena 3 500 000,-Sk, ktorá je predmetom konania (súhlas FNM SR zo dňa 31. 08. 2000), 4./ Kúpna zmluva uzatvorená dňa 12. 10. 2000 medzi úpadcom a kupujúcimi G. s manželkou a X. s manželkou, kúpna cena 4 543 660,-Sk (súhlas FNM SR zo dňa 31. 08. 2000), 5./ Kúpna zmluva uzatvorená dňa 12. 10. 2000 medzi úpadcom a H., kúpna cena 834 420,-Sk (súhlas FNM SR zo dňa 31. 08. 2000), 6./ Kúpna zmluva uzatvorená dňa 12. 10. 2000 a úpadcom F., kúpna cena 2 900 000,-Sk (súhlas FNM SR zo dňa 31. 08. 2000), 7./ Kúpna zmluva 2 uzatvorená dňa 13. 10. 2000 medzi úpadcom a F., kúpna cena 948 120,-Sk (súhlas FNM SR zo dňa 31. 08. 2000), 8./ Kúpna zmluva uzatvorená dňa 01. 12. 2000 medzi úpadcom a Y., kúpna cena 6 766 204,-Sk (súhlas FNM SR zo dňa 31. 08. 2000), 9./ Kúpna zmluva zo dňa 01. 12. 2000 uzatvorená medzi úpadcom a Y., kúpna cena 387 750,-Sk, 10./ Kúpna zmluva uzatvorená dňa 27. 12. 2000 medzi úpadcom a Hriadel', s. r. o., kúpna cena 7 550 000,-Sk (súhlas FNM SR zo dňa 22. 03. 2001), 11./ Kúpna zmluva uzatvorená dňa 21. 02. 2001 medzi úpadcom a spoločnosťou KOVOSPOL NITRA, spol. s r. o., kúpna cena 11 801 460,-Sk (súhlas FNM SR zo dňa

31. 08. 2000).

22. Žalovaný tvrdí, že písomnými dôkazmi, ako aj výpoveďami svedkov je preukázané, že úpadca uzatváral tieto kúpne zmluvy v čase, kedy boli na jeho majetok vedené viaceré exekúcie, nebol schopný splácať svoje záväzky a je dôvodné predpokladať, že bol v predlžení a mal povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu.

23. Kúpna zmluva, ktorá je predmetom konania, bola uzatvorená v čase, kedy úpadca ešte nedisponoval súhlasom FNM SR, ktorý mu bol udelený až dňa 31.08. 2000.

Prvá podmienka platnosti právneho úkonu uvedená v § 19a zákona o veľkej privatizácii preto nebola splnená.

24. Žalovaný nesúhlasí s názorom žalobcov, ktorý si osvojil súd prvej inštancie, podľa ktorého k splneniu vyššie uvedenej podmienky platnosti kúpnej zmluvy došlo, pretože súhlas bol potrebný až v čase povolenia vkladu do katastra nehnuteľností. Tvrdí, že kúpna zmluva bola uzatvorená ako právny úkon, ktorý predstavoval určitý a zrozumiteľný prejav vôle. Vkladom do katastra prechádzajú na kupujúceho len práva k prevádzaným nehnuteľnostiam.

V tejto súvislosti poukázal na stanovisko Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, publikované v Katastrálnom bulletin č. 1/2006, v ktorom sa uvádza, že vklad nemá žiadny vplyv na účinnosť zmluvy, tým menej na jej vznik. V prípade, ak je právny úkon, na základe ktorého dochádza k prevodu nehnuteľností, absolútne neplatný, tak následný vklad do katastra nehnuteľností nemôže vyvolať žiadne právne účinky.

25. Súdu prvej inštancie žalovaný ďalej vytkol, že sa nezaoberal ani tou skutočnosťou, že v samotnej kúpnej zmluve (ešte pred udelením súhlasu FNM SR) bol dohodnutý taký spôsob zaplata kúpnej ceny, ktorý podľa názoru žalovaného spôsobuje jej absolútnu neplatnosť (uhradenie kúpnej zmluvy bolo dohodnuté v splátkach za účelom splatenia pohľadávky

PKB, a. s.), pretože takýto spôsob úhrady kúpnej ceny bol v rozpore s § 19a zákona o veľkej privatizácii.

26. Žalovaný ďalej tvrdí, že ustanovenia zákona o veľkej privatizácii, vrátane jeho §-u 19a, sú ustanoveniami kogentnými, ktoré nie je možné meniť na základe svojvoľného rozhodnutia pracovníkov FNM SR alebo rozhodnutia jeho štatutárneho orgánu. Nie je preto dôvodné, ak súd prvej inštancie v súvislosti s náležitosťami súhlasu poukazuje na niektoré svedecké výpovede pracovníkov FNM SR.

27. Žalovaný nesúhlasí ani s ďalším tvrdením žalobcov, s ktorým sa stotožnil aj súd prvej inštancie, podľa ktorých došlo k splneniu aj druhej podmienky platnosti predmetnej kúpnej zmluvy, a to, že úpadca použil získané finančné prostriedky na úhradu svojich záväzkov voči FNM SR, keďže kúpna zmluva bola uhradená zápočtom vzájomných pohľadávok

na základe Dohody o zápočte, uzatvorenej medzi FNM SR, KOVOSPOL Nitra, spol. s r. o. a úpadcom dňa 21. 02. 2001.

28. V kúpnej zmluve zo dňa 11. 07. 2000 bola presne stanovená lehota na úhradu kúpnej ceny, pričom kúpna cena bola v zmysle kúpnej zmluvy uhradená na účet súdnej exekútorky v prospech uhradenia záväzkov PKB, a. s., čo sa v zmysle vyjadrenia žalobcov

aj stalo. Je teda zrejmé, že získané finančné prostriedky neboli preukázateľne použité na úhradu záväzkov voči FNM SR, ale boli použité na úhradu záväzkov úpadcu voči PKB, a. s. Žalovaný zdôraznil tiež skutočnosť, že predmetná kúpna zmluva bola uzatvorená viac ako pol roka

pred tým, ako bola dňa 21. 02. 2001 uzatvorená kúpna zmluva medzi úpadcom

ako predávajúcim a KOVOSPOL NITRA, spol. s r. o. ako kupujúcim a Dohoda o zápočte. Poukázal na skutočnosť, že kúpnymi zmluvami, ktorými bola podstatná časť majetku úpadcu prevedená na tretie osoby, všetky kúpne ceny, až na jeden prípad (kúpna cena uzavretá s kupujúcim CAMPARI, s. r. o., zo dňa 29. 06. 2000) boli uhradené na účet súdnej exekútorky, z predmetných kúpnych zmlúv v prospech účtu FNM SR nebola uhradená ani 1 Sk. V konaní bolo preukázané, že celková kúpna cena za predaj

privatizovaného majetku, ktorú mal žalovaný získať od tretích osôb podľa uzavretých kúpnych zmlúv, predstavovala spolu sumu

46 199 100,-Sk, pričom na základe Dohody o zápočte (ak by sa táto možnosť pripustila) mohla byť FNM SR uhradená maximálne suma 11 801 460,-Sk. Ak by sa aj pripustil výklad súdu prvej inštancie, s ktorým sa ale žalovaný nestotožňuje, že na základe Dohody o zápočte došlo k zápočtu sumy 11 801 460,-Sk, tak v tejto súvislosti vyvstáva otázka, ku ktorej z 11-ich vyššie uvedených kúpnych zmlúv je potrebné priradiť sumu 11 801 460,-Sk, t. j. o ktorej z uhradených kúpnych cien možno povedať, že bola formou zápočtu použitá na úhradu záväzkov úpadcu vyplývajúcich z predmetnej privatizačnej zmluvy voči FNM SR, a preto došlo k splneniu podmienky uvedenej v § 19a zákona o veľkej privatizácii. Podľa žalovaného by sa mohlo jednať iba o zmluvu uzatvorenú dňa 21. 02. 2001 medzi úpadcom a spoločnosťou KOVOSPOL NITRA, spol. s r. o., na ktorú sa Dohoda o zápočte výslovne odvoláva.

29. Neexistenciu zápočtu potvrdil aj FNM SR, keď si v prihláške do konkurzného konania na majetok úpadcu prihlásil svoju pohľadávku v celkovej výške 75 798 092,40,-Sk, t. j. prihlásil si pohľadávku vrátane sumy 11 801 460,-Sk.

30. Žalovaný ďalej poukázal na tú skutočnosť, že kúpne zmluvy boli uzatvárané s vybratými osobami počas exekučného konania voči terajšiemu úpadcovi, čím došlo k obchádzaniu zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch, v dôsledku čoho by bol

aj predmetný právny úkon neplatný podľa § 39 OZ. Postupom úpadcu a súdneho exekútora v súvislosti s priamym predajom nehnuteľností tretím osobám v čase, kedy bolo nakladanie s majetkom úpadcu obmedzené účinkami exekučných konaní vedených súdnou exekútorkou JUDr. Editou Šupovou, ako aj inými exekútormi, došlo k obchádzaniu zákona. Exekučný poriadok nepozná prevod nehnuteľného majetku povinného (úpadcu) na základe kúpnych zmlúv bez vykonania exekučnej dražby.

31. Podľa žalovaného súd prvej inštancie sa pri výklade § 19a zákona o veľkej privatizácii neriadil zmyslom a ani účelom uvedeného zákona. Prvoinštančnému súdu vytkol tiež nedostatok riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, a to pokiaľ ide o právne posúdenie predmetu konania.

32. Na základe vyššie uvedených tvrdení žalovaný odvolaciu súdu navrhol, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná náhradu trov odvolacieho konania alebo aby prvoinštančný rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

33. Žalobca v 1/ rade vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že v konaní bolo preukázané, že po dohode s vedomím FNM SR nič nebránilo tomu, aby výťažok z predaja predmetných nehnuteľností bol použitý aj na uspokojenie nárokov ostatných veriteľov, najmä záložného veriteľa PKB, a. s., ktorý už v tom čase viedol voči úpadcovi exekučné konanie. Za správny považuje názor súdu prvej inštancie o tom, že kúpna zmluva spĺňala všetky zákonné náležitosti s tým, že platnosť či neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len so zreteľom

na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku. Má tiež za to, že súd prvej inštancie správne aplikoval zásadu poskytovania ochrany dobromyseľnému nadobúdateľovi. Tvrdí, že bolo nesporne preukázané, že FNM SR udelil súhlas s prevodom privatizovaného majetku

dňa 31. 08. 2000 a prevod bol dovŕšený vkladom do katastra nehnuteľností, teda k prevodu došlo so súhlasom FNM SR. S poukazom na uvedené žalobca navrhol prvoinštančný rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudkom,

č. k. 4Obo/65/2012-285 zo dňa 30. 09. 2013 napadnutý prvoinštančný rozsudok podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že žalobu zamietol. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že k prevodu privatizovaného majetku došlo na základe kúpnej zmluvy zo dňa 11. 07. 2000, t. j.

pred udelením súhlasu FNM SR. Podľa § 19a ods. 4 privatizačného zákona v znení neskorších predpisov je takýto úkon neplatný a nemôže vyvolať v ňom uvedené následky, preto žalobcov nie je možné považovať za vlastníkov predmetných nehnuteľností. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 2 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a žalobcom uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 543,20 eur.

35. Na dovolanie žalobcov v 1/ až 3/ rade proti rozsudku odvolacieho súdu,

č. k. 4Obo/65/2012-285 zo dňa 30. 09. 2013, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd vyslovil nesprávny právny záver, keď žalobu o vylúčenie veci z konkurznej podstaty zamietol ako nedôvodnú pre neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 11. 07. 2000 a podľa § 243b ods. 2 O. s. p., rozsudok odvolacieho súdu rozsudkom, č. k. 2ObdoV/1/2014-367 zo dňa 28. 04. 2016 zmenil tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu.

36. Na základe ústavnej sťažnosti podanej žalovaným proti vyššie označenému rozsudku dovolacieho súdu, Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“ alebo „ústavný súd“) nálezom, č. k. II. ÚS 796/2016-65 zo dňa 22. 06. 2017 vyslovil, že bolo porušené základné právo Mgr. Petra Zvaru, správcu konkurznej podstaty úpadcu Vodohospodárske stavby, a. s., Nitra (žalovaného) na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Obdo/V/2014 zo dňa 28. 04. 2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

37. Z hľadiska posudzovaného prípadu Ústavný súd SR venoval prvoradáú pozornosť ustanoveniam § 39 a § 40a OZ, ako aj ich vzájomnému vzťahu. Poukázal predovšetkým na to, že hoci odvolacím rozsudkom bol zmenený prvoinštančný rozsudok tak, že žaloba žalobcov bola zamietnutá, dovolacím rozsudkom bol odvolací rozsudok zmenený tak, že sa potvrdil prvoinštančný rozsudok. Dovolací rozsudok sa síce stotožnil s názorom odvolacieho rozsudku, týkajúcim sa účinkov vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v súvislosti s kúpnu zmluvou o predaji nehnuteľností, zároveň však dospel k záveru, že vzhľadom na konkrétne okolnosti daného prípadu (zhodná vôľa úpadcu, žalobcov, ako aj fondu previesť nehnuteľnosti na žalobcov za dohodnutých podmienok v spojení s následným rešpektovaním vzniknutého stavu a nenamietaním neplatnosti prevodu po dobu asi 10 rokov), by úzkostlivé lipnutie na litere zákona v prospech jednej procesnej strany znemožnilo dosiahnutie spravodlivého vyriešenia veci a znamenalo by zjavnú a výraznú nespravodlivosť voči druhej procesnej strane. Inými slovami, aj podľa dovolacieho rozsudku v zásade súhlas fondu mal byť daný ešte pred uzavretím kúpnej zmluvy, nie po jej uzavretí, ale ešte pred povolením vkladu vlastníckeho práva (ako to bolo judikované v rozsudku prvoinštančného súdu), avšak vzhľadom na konkrétne okolnosti a osobitosti daného prípadu by to nebolo spravodlivé.

38. Vo vzťahu k uvedenému záveru dovolacieho rozsudku ústavný súd uviedol,

že tento vo svojich dôsledkoch znamená, že hoci je naplnená skutková podstata ustanovenia

§ 39 OZ v spojení s ustanovením § 19a zákona o veľkej privatizácii (kúpna zmluva svojím obsahom odporuje zákonu, teda ustanoveniu § 19a zákona o veľkej privatizácii), napriek tomu s prihliadnutím najmä na zhodnú vôľu účastníkov kúpnej zmluvy (žalobcov ako kupujúcich

a úpadcu ako predávajúceho, ako aj fondu), ako aj na ich následné správanie po uzatvorení kúpnej zmluvy (rešpektovanie vzniknutého stavu v spojení s nenamietaním neplatnosti prevodu po dobu asi 10 rokov) sa zákonné dôsledky absolútnej neplatnosti právneho úkonu vyplývajúce z ustanovenia § 39 OZ neuplatnia a v podstate sa prípad posúdi, ako keby išlo o relatívnu neplatnosť právneho úkonu v zmysle ustanovenia § 40a OZ. Inými slovami, výklad použitý

v dovolacom rozsudku znamená, že dôvodom relatívnej neplatnosti právneho úkonu môže byť aj taká okolnosť, ktorá nie je súčasťou taxatívne vymedzených prípadov relatívnej neplatnosti podľa § 40a OZ a

ktorá je inak dôvodom absolútnej neplatnosti právneho úkonu.

39. Podľa názoru ústavného súdu právomoc všeobecných súdov vykladať zákony nemožno chápať tak, že by boli oprávnené vykladané ustanovenie zákona fakticky „novelizovať“. Išlo by o porušenie ústavného princípu trojdelenia štátnej moci, z ktorého vyplýva, že právomoc meniť zákony patrí Národnej rade Slovenskej republiky ako orgánu zákonodarnej moci, nie teda súdom.

40. Vo vzťahu k tej okolnosti, že dovolací rozsudok sa meritórne zaoberal aj posúdením splnenia druhej podmienky platnosti prevodu sporných nehnuteľností (použitie získaných finančných prostriedkov prednostne na úhradu záväzkov úpadcu voči fondu), a to aj napriek tomu, že odvolací rozsudok sa hodnoteniu tejto podmienky vyhol (meritórne sa ňou vôbec nezaoberal), ústavný súd konštatoval, že uvedeným postupom, ako aj samotným dovolacím rozsudkom došlo k obídniu zákonom ustanoveného inštančného postupu, v duchu ktorého bolo potrebné s uvedenou námietkou vysporiadať sa najprv v odvolacom rozsudku, čo sa však nestalo. Uviedol, že pokiaľ v dovolacom konaní dospel najvyšší súd k záveru o splnení prvej podmienky (predchádzajúci súhlas fondu so zmluvou), čím zároveň vznikla potreba meritórne sa vysporiadať aj s otázkou splnenia druhej podmienky (použitie získaných finančných prostriedkov na úhradu záväzkov úpadcu voči fondu), potom pri zachovaní inštančného postupu bolo na mieste odvolací rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové odvolacie konanie.

41. Ústavný súd v závere svojho rozhodnutia poukázal na to, že žalobcovia (najmä žalobca v 1/ rade) zdôrazňujú, že boli vzhľadom na viaceré konkrétne okolnosti dobromyseľní v tom, že vlastnícke právo platne nadobudli, preto dovolaciemu súdu uložil v ďalšom konaní zaoberať sa vecou aj z tohto hľadiska, čo platí aj o tvrdenej dispozitívnej (nekogentnej) povahe ustanovenia § 19a zákona o veľkej privatizácii, ako aj o tvrdených investíciách žalobcov do sporných nehnuteľností.

42. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v novom konaní už za účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), po preskúmaní dovolania žalobcov, uznesením sp. zn. 2ObdoV/15/2017 zo dňa 22. 11. 2017, rozsudok odvolacieho súdu, č. k. 4Obo/65/2012-285 zo dňa 30. 09. 2013 podľa § 449 ods. 1 C. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

43. Dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že predmetom dovolacieho konania je dovolanie žalobcov smerujúce proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu, že odvolací súd dospel k názoru, že kúpna zmluva zo dňa 11. 07. 2000 je neplatným právnym úkonom. Predmetom konania vo veci je návrh žalobcov na vylúčenie v žalobe špecifikovaných nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu z dôvodu, že sú ich vlastníckmi, čomu nasvedčuje i zápis na liste vlastníctva v katastri nehnuteľností.

44. Dovolací súd uviedol, že podľa § 19 ZKV, jedným z právnych dôvodov nároku na vylúčenie veci je vlastníctvo k predmetnej veci. Žaloba smerujúca proti správcovi na vylúčenie veci neprávom zaradenej do konkurznej podstaty je žalobou procesnou a nie hmotnoprávnou, pretože zadržanie veci správcom v konkurznej podstate je úkon podľa procesných predpisov a nie podľa práva hmotného. Súd sa v takýchto prípadoch k právu založenému predpismi hmotného práva (právny dôvod žaloby) vyjadruje, resp. ju skúma ako otázku predbežnú. V konkurznej podstate je totiž vec zadržaná správcom, nie podľa práva hmotného, ale na základe procesných predpisov a potrebná procesná ochrana je poskytovaná tým, že v prípade úspešnej žaloby by bola vec z podstaty vylúčená.

45. Uviedol ďalej, že jedným z právnych dôvodov nároku na vylúčenie veci podľa § 19 ZKV je vlastníctvo, spoluvlastníctvo, držba veci. V danom prípade sa žalobcovia domáhali vylúčenia určených nehnuteľností z konkurznej podstaty titulom vlastníckych práv k určeným nehnuteľnostiam, ktoré mali

nadobudnúť na základe kúpnej zmluvy zo dňa 11. 07. 2000 v znení dodatku č. 1 a ako vlastníci sú zapísaní v katastri nehnuteľností.

46. Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že spoločnosť Vódohospodárske stavby, a. s., Nitra na základe zmluvy č. 48/92 zo dňa 27. 07. 1992 nadobudla vlastnícke práva k veciam, iným právam a majetkovým hodnotám, ktoré slúžia alebo vzhľadom na svoju povahu majú slúžiť k prevádzkovaniu časti podniku od FNM SR v súlade so zákonom č. 91/1992 Zb. v celkovej sume 57 294 000,-Sk. Písomnou žiadosťou zo dňa 28. 07. 2000 žiadala spoločnosť Vódohospodárske stavby, a. s., Nitra od FNM SR súhlas s odpredajom nehnuteľností (nadobudnutých privatizáciou), medzi ktorými boli i nehnuteľnosti, vylúčenie ktorých

z konkurznej podstaty je predmetom tohto konania (privatizované nehnuteľnosti boli prevedené na viaceré subjekty kúpnyimi zmluvami v počte 11, ako uviedol sám úpadca). FNM SR s prevodom špecifikovaných nehnuteľností vyjadril písomný súhlas listom zo dňa 31. 08. 2000. Medzi žalobcami (ako kupujúcimi) a žalovaným (ako predávajúcim) bola dňa 11. 07. 2000 uzavretá kúpna zmluva v znení dodatku č. 1 zo dňa 11. 09. 2000, predmetom ktorej bol predaj špecifikovaných nehnuteľností v dohodnutej cene po 1 089 084,-Sk pre každého kupujúceho, t. j. cena nehnuteľností predstavovala spolu sumu 3 267 252,-Sk (108 452,90 eur).

47. Dovolací súd poukázal na nález Ústavného súdu SR, č. k. II. ÚS 796/2016-65, v ktorom ústavný súd vo vzťahu k splneniu prvej podmienky platnosti prevodu nehnuteľností (§ 39, § 40a OZ) vyslovil, že právomoc všeobecných súdov vykladať zákony nemožno chápať tak, že by boli oprávnené vykladané ustanovenie zákona fakticky „novelizovať“. Išlo by totiž

o porušenie ústavného princípu trojdelenia štátnej moci, z ktorého vyplýva, že právomoc meniť zákony patrí Národnej rade Slovenskej republiky ako orgánu zákonodarnej moci, nie súdom. Ďalej z nálezu vyplýva že dovolací súd sa meritórne zaoberal aj posúdením splnenia druhej podmienky platnosti prevodu sporných nehnuteľností, a to napriek tomu, že odvolací rozsudok sa hodnoteniu tejto podmienky vyhol (meritórne sa ňou nezaoberal) s poukazom na to,

že na záver o neplatnosti prevodu postačovalo zistenie, podľa ktorého sa kúpna zmluva uzatvorila bez predchádzajúceho súhlasu fondu.

48. Vzhľadom na uvedené dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 C. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že v ďalšom konaní sa bude musieť zaoberať (okrem splnenia prvej podmienky) aj splnením druhej podmienky platnosti prevodu sporných nehnuteľností.

49. Po rozhodnutí odvolacieho súdu, doručili Najvyššiemu súdu SR písomné stanovisko k nálezu Ústavného súdu SR, č. k. II. ÚS 796/2016-65 zo dňa 22. 06. 2017 žalobcovia v 2/ a 3/ rade (podaním zo dňa 05. 12. 2017, najvyššiemu súdu doručené v rovnaký deň), v ktorom vyslovili, že rozsudok súdu prvej inštancie pokladajú po skutkovej i právnej stránke za správny a spravodlivý.

50. Vyjadrenie vo veci doručil Najvyššiemu súdu SR aj žalovaný (písomným podaním zo dňa 21. 11. 2018, najvyššiemu súdu doručené dňa 22. 11. 2018), v ktorom odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie opakovane zmeniť tak, že žalobu o vylúčenie sporných nehnuteľností zamietne, súčasne mu prizná náhradu trov odvolacieho konania a dovolacieho konania.

51. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 470 ods. 4 C. s. p.), v ďalšom konaní po zistení, že odvolanie podala strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté - žalovaný (§ 359 C. s. p.), včas (§ 362 ods. 1 prvá veta C. s. p.), proti rozsudku, proti ktorému zákon podanie tohto opravného prostriedku nevyklučuje (§ 355 ods. 1 C. s. p.), prejednal odvolanie v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 379 a 380 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (keďže nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie

a nevyžadoval to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, preto napadnutý rozsudok podľa § 388 C. s. p. zmenil tak, že žalobu žalobcov zamietol. Postupujúc podľa § 219 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 378 ods. 1 C. s. p., odvolací súd zmeňujúci rozsudok verejne vyhlásil s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil spôsobom zakotveným v ust. § 219 ods. 3 C. s. p.

52. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca v 1/ rade sa v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 9Cbi/28/2010 domáhal žalobou, súdu doručenu dňa 28. 06. 2010, vylúčenia nehnuteľností špecifikovaných v žalobe, zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu Vodohospodárske stavby, a. s., Nitra. V ďalšom konaní, vedenom na súde prvej inštancie pod sp. 6Cbi/29/2010, sa žalobcovia v 2/ a 3/ rade, domáhali vylúčenia tých istých nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu s poukazom na skutočnosť, že predmetnú nehnuteľnosť nadobudli do vlastníctva spoločne so žalobcom v 1/ rade. Súd prvej inštancie uznesením, č. k. 9Cbi/28/2010-82 zo dňa 07. 09. 2010, spojil obidve veci na spoločné konanie s tým, že ďalej budú prejednávané pod sp. zn. 9Cbi/28/2010.

53. Žalobcovia namietali, že predmetné nehnuteľnosti nadobudli kúpnu zmluvou zo dňa 11. 07. 2000, uzavretou so spoločnosťou Vodohospodárske stavby, a. s., Nitra ako predávajúcim a ako vlastníci nehnuteľností sú zapísaní v katastri nehnuteľností.

54. Podľa § 6 ods. 1 ZKV, majetok podliehajúci konkurzu tvorí konkurznú podstatu.

55. Podľa § 19 ods. 1 ZKV, ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, zapíše sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré spochybňujú zaradenie veci do súpisu. Podľa ods. 2 súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene.

56. Uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 6K/105/01-87 zo dňa 23. 07. 2001 bol na majetok spoločnosti Vodohospodárske stavby, a. s., so sídlom Cabajská cesta č. 28, Nitra, IČO: 31 411 487, vyhlásený konkurz. Za správcu konkurznej podstaty bol uznesením zo dňa 23. 06. 2010 ustanovený žalovaný. Žalobu o vylúčenie predmetných vecí zo súpisu konkurznej podstaty podali žalobcovia v súdom stanovenej lehote.

57. Žalovaný v odvolaní namietal nespĺnenie podmienok pre platný prevod sporných nehnuteľností na ďalšie subjekty. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že súd prvej inštancie vo vzťahu k tejto skutočnosti vykonal dostatočné dokazovanie, z ktorého však vyvodil nesprávne právne závery, v dôsledku čoho napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p., predtým § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.).

58. Zmluvou č. 48/1992 zo dňa 27. 07. 1992 (č. l. 56 - 60) uzavretou s Fondom národného majetku SR nadobudol úpadca do vlastníctva nehnuteľnosti, ktorých vylúčenie z konkurznej podstaty je predmetom konania. Kúpnu zmluvu zo dňa 11. 07. 2000 (č. l. 5 - 10), ktorou previedol úpadca vlastníctvo predmetných nehnuteľností na žalobcov, považuje žalovaný za absolútne neplatný právny úkon s poukazom na skutočnosť, že neboli dodržané podmienky prechodu privatizovaného majetku na iné osoby, stanovené v § 19a zákona č. 91/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého do splatenia celej kúpnej ceny je prechod privatizovaného majetku alebo jeho časti nadobúdateľom na inú osobu alebo jej vklad do obchodnej spoločnosti, alebo jeho založenie v prospech tretích osôb možné len po predchádzajúcom písomnom súhlase fondu. Ak fond do 60 dní od doručenia písomnej žiadosti

nadobúdateľa fondu na nakladanie sprivatizovaným majetkom písomne nevyjadri nesúhlas, má sa za to, že súhlas bol udelený. Predchádzajúci písomný súhlas fondu je potrebný aj pri akciových spoločnostiach, ktorých majetkové účasti na podnikaní akciovej spoločnosti sú predmetom predaja. Ak nadobúdateľ privatizovaného majetku nedodrží pri nakladaní s týmto majetkom uvedený postup, prevod privatizovaného majetku alebo jeho časti, alebo jeho vklad do obchodnej spoločnosti, alebo jeho založenie v prospech tretích osôb sú neplatné. Podľa ods. 3 a ods. 4 citovaného ustanovenia, ak fond vydá predchádzajúci písomný súhlas podľa ods. 2, nadobúdateľ privatizovaného majetku je povinný použiť takto získané prostriedky prednostne na úhradu svojich záväzkov voči fondu v zmysle uzavretej zmluvy podľa § 14. Úkony vykonané nadobúdateľom v rozpore s ustanoveniami odsekov 2 a 3 a všetky na ne nadväzujúce úkony sú neplatné.

59. Ustanovenie § 19a bolo do zákona č.91/1992 Zb. doplnené zákonom č. 190/1995 Z. z., ktorý nemá prechodné ustanovenia. S poukazom na skutočnosť, že privatizačná zmluva medzi Fondom národného majetku SR a úpadcom bola uzavretá dňa 27. 07. 1992, žalobcovia v konaní namietali aplikáciu uvedeného ustanovenia na predmetné konanie s tým, že by sa jednalo o neprípustnú retroaktivitu. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého sa jedná o nepravú retroaktivitu, ktorá sa v zmysle právnej teórie a praxe považuje za prípustnú. Jej podstata spočíva v tom, že nová právna úprava uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých došlo podľa predchádzajúcej právnej normy k vzniku určitých právnych vzťahov, ktorých následky zostávajú zachované, avšak s účinnosťou do budúcnosti zavádza nový mechanizmus uplatnenia týchto práv s tým, že akceptuje právny stav, ktorý nastal za existencie predchádzajúcej právnej úpravy.

60. Súd prvej inštancie preto správne vychádzal zo skutočnosti, že pre platný prevod vlastníctva privatizovaného majetku je potrebný postup podľa § 19a zákona č. 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, nesprávne však posúdil splnenie podmienok podľa uvedeného ustanovenia.

61. Medzi stranami sporu nie je sporné, že Fond národného majetku SR na základe žiadosti úpadcu zo dňa 31. 07. 2000 udelil súhlas na odpredaj nehnuteľného majetku dňa 31. 08. 2000, t. j. po uzavretí kúpnej zmluvy (dňa 11. 07. 2000). Vydaný súhlas doplnil dňa 29. 06. 2011 vyjadrením, v ktorom uvádza, že udelenie súhlasu nebolo podmienené žiadnou konkrétnou výškou odplaty za odpredaj nehnuteľností, ale použitím celého výnosu z predaja na úhradu záväzkov voči FNM SR.

62. Vklad vlastníckeho práva žalobcov do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 07. 11. 2000. Súd prvej inštancie sa stotožnil s názorom žalobcov, podľa ktorého zákon vyžaduje súhlas FNM SR k prevodu, t. j. ku vkladu do katastra a nie k uzavretiu kúpnej zmluvy.

63. Účinnosť kúpnej zmluvy, týkajúcej sa nehnuteľnosti, nastáva jej riadnym uzavretím podľa príslušných zákonných ustanovení. Od uzavretia zmluvy až do rozhodnutia katastrálneho úradu o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností sú účastníci zmluvy svojimi zmluvnými prejavmi viazaní, čo znamená, že predávajúci je povinný odovzdať kupujúcemu predmet kúpy a previesť na kupujúceho vlastnícke právo k nehnuteľnosti a kupujúci je povinný zaplatiť kúpnu cenu. Uzavretím platnej kúpnej zmluvy nastávajú jej obligačnoprávne účinky, obsah zmluvy sa pre jej účastníkov stáva záväzným a zmluva súčasne nadobúda účinnosť. Vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností nemá žiadny vplyv na vznik zmluvy, ani na jej účinnosť a má vecno-právny charakter, ktorého účelom je zabezpečiť, aby okamih vzniku práva k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom evidencie v katastri, bol presne stanovený a aby bolo možné zistiť, kto je vlastníkom nehnuteľnosti, čo je zrejmé aj z ustanovenia § 1 zákona č. 162/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov (katastrálny zákon).

64. Z uvedených skutočností vyplýva, že k prevodu privatizovaného majetku došlo na základe kúpnej zmluvy, uzavretej dňa 11. 07. 2000, t. j. pred udelením súhlasu FNM SR (a teda bez predchádzajúceho súhlasu fondu). Takýto právny úkon je preto podľa § 19a ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov neplatný. Neplatný právny úkon nemôže vyvolať v ňom uvedené následky, v dôsledku čoho žalobcov nemožno považovať za vlastníkov predmetných nehnuteľností. Právny titul, na základe ktorého žalobcovia požadovali vylúčenie nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu, preto neobstojí.

65. Odvolací súd sa v ďalšom zaoberal námietkou žalovaného o nesplnení ani druhej podmienky platnosti prevodu sporných nehnuteľností, vyžadovanej ustanovením § 19a zákona č. 92/1991 Zb., spočívajúcej v použití získaných finančných prostriedkov na úhradu záväzkov úpadcu voči FNM SR, skúmanie ktorej podmienky uložil Najvyššiemu súdu SR a Ústavný súd SR vo svojom náleze, č. k. II. ÚS 796/2016-65 zo dňa 22. 06. 2017.

66. Žalobcovia vo vzťahu k uvedenej podmienke tvrdia, že k jej splneniu došlo Dohodou o započítaní uzatvorenou dňa 21. 02. 2001.

67. Dohoda o vzájomnom započítaní pohľadávok, na ktorú žalobcovia poukazujú (na č. l. 23 - 24 spisu), bola uzatvorená dňa 21. 02. 2001 medzi FNM SR, KOVOSPOL NITRA, spol. s r. o. a Vodohospodárske stavby, a. s., Nitra (úpadca v tomto konaní). V zmysle tejto dohody sa úpadca a FNM SR dohodli, že úpadca má pohľadávku voči, KOVOSPOL NITRA, spol. s r. o., ktorá vyplýva z kúpnej zmluvy zo dňa 21. 02. 2001, na zaplatenie kúpnej ceny za predaj nehnuteľností v sume 11 801 460,-Sk. Túto pohľadávku úpadca postupuje fondu, a to bez toho, aby bola dohodnutá odplata za postúpenie pohľadávky. Ďalej podľa dohody má FNM SR pohľadávku voči úpadcovi, ktorá pozostáva z nezaplatenej kúpnej ceny vo výške 24 954 000,-Sk s príslušenstvom, vyplývajúcej z kúpnej zmluvy o predaji podniku č. 142/1992 zo dňa 27. 07. 1992, vrátane dodatku č. 1 zo dňa 29. 09. 1994. Úpadca a fond sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok do výšky, v akej sa kryjú, t. j. v sume 11 801 460,-Sk.

68. Vyplývajúc z predmetnej dohody, za postúpenie pohľadávky úpadcu Fondu národného majetku SR nebola dohodnutá odplata, preto neexistovala započítania schopná pohľadávka úpadcu voči fondu. Navyiac, započítanie sa týkalo výlučne splnenia povinnosti úpadcu z kúpnej zmluvy zo dňa 21. 02. 2001, uzatvorenej medzi úpadcom a KOVOSPOL NITRA, spol. s r. o. a nie kúpnej zmluvy zo dňa 11. 07. 2000, ktorá sa v dohode vôbec nespomína (účastníkmi ktorej sú žalobcovia a úpadca). Nemohlo teda dôjsť k splneniu povinnosti z kúpnych zmlúv, predmetom prevodu ktorých boli iné nehnuteľnosti úpadcu a ktoré boli uzatvorené skôr.

69. Vyššie označenou dohodou tak nedošlo k započítaniu pohľadávok medzi úpadcom a FNM SR, a teda nedošlo ani k splneniu druhej podmienky platnosti prevodu sporných nehnuteľností, tak ako to vyžadoval zákon o veľkej privatizácii v ustanovení § 19a.

70. Pokiaľ ide o námietku žalobcov, týkajúcu sa ich dobromyseľnosti pri nadobudnutí vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, je potrebné konštatovať, že pre posúdenie dobromyseľnosti držiteľa nepostačuje iba jeho subjektívne presvedčenie, že mu vec patrí. Rozhodujúce je, či pri normálnej opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na konkrétne okolnosti rozumne požadovať od každého subjektu, mohol mať pochybnosti o tom, že mu vec patrí. V danom prípade žalobcovia uzavreli kúpnu zmluvu s terajším úpadcom, ktorý vlastníctvo nehnuteľností nadobudol zmluvou uzavretou s Fondom národného majetku v zmysle zákona

č. 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, a to počas exekúcie, vedenej proti predávajúcemu ako povinnej osobe. Pri zachovaní minimálnej odbornej starostlivosti preto nemohli žalobcovia nadobudnúť presvedčenie, že prevod privatizovaného majetku je v súlade so zákonom stanovenými podmienkami.

71. Sumarizujúc vyššie uvedené, pre platnosť prevodu privatizovaného majetku nebola splnená ani jedna z podmienok vyžadovaných ust. § 19a zákona č. 92/1991 Z. z. v znení neskorších predpisov. Keďže súd prvej inštancie posúdil nárok žalobcov nesprávne, odvolací súd napadnutý prvoinštančný rozsudok podľa § 388 C. s. p. zmenil tak, že žalobu zamietol.

72. O trovách prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania rozhodol odvolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1, § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. Vo všetkých štádiách konania bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov prvoinštančného, odvolacieho i dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

73. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej je podľa § 420 C. s. p. prípustné dovolanie, ak;

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha [dovolací návrh (§ 428 C. s. p.)].

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom Táto povinnosť neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany,

okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).